

Aanbevelingen mentorschap

Vastgesteld door het LOVCK op 8 juni 2015

A	Aanbevelingen betreffende het instellen van mentorschap	1
B	Aanbevelingen omtrent de taken van de mentor	2
C1	Beloning van de mentor voor werkzaamheden verricht ná 1 januari 2015	4
C2	Beloning van de mentor voor werkzaamheden verricht vóór 1 januari 2015	
D	Klachtbehandeling	7
E	Aanbeveling overgangsrecht bij op 1 mei 2007 lopende mentorschappen	8

Inleiding

Het LOVCK (Landelijk Overleg Vakinhoud Civiel en Kanton) heeft de volgende aanbevelingen gedaan aan kantonrechters belast met de behandeling van mentorschapszaken. Voorstellen voor aanbevelingen doet de Expertgroep Curatele, Beschermingsbewind en Mentorschap (CBM). Deze expertgroep is belast met advisering op het gebied van CBM aan het LOVCK, mede met het oog op gewenste uniformering in de rechtstoepassing binnen de verschillende rechtbanken. De expertgroep is aanspreekpunt voor kantonrechters voor vragen op het gebied van CBM.

Deze aanbevelingen strekken landelijk tot uitgangspunt, waarvan in bijzondere gevallen kan worden afgeweken. Het LOVCK zal het uitwisselen van ervaringen met deze aanbevelingen tussen de verschillende rechtbanken stimuleren.

Met deze aanbevelingen zijn de vragen die in de praktijk rond mentorschap kunnen rijzen niet uitputtend behandeld. De aanbevelingen worden periodiek geëvalueerd en worden aan de hand van de bevindingen zo nodig aangevuld of bijgesteld. Door publicatie van de bijgewerkte aanbevelingen vervallen de vorige versies.

Bij de communicatie met de rechtbank dienen de bij de (te verzoeken) beschermingsmaatregel betrokken personen gebruik te maken van de formulieren die te vinden zijn op:

<http://www.rechtspraak.nl/Naar-de-rechter/Formulieren>

A Aanbevelingen betreffende het instellen van mentorschap

1. Er wordt slechts één keer **griffierecht** geheven wanneer in hetzelfde verzoekschrift zowel bewind als mentorschap wordt gevraagd. Datzelfde geldt wanneer in één verzoekschrift mentorschap ten behoeve van twee echtelieden of daarmee gelijk te stellen partners wordt gevraagd.
2. Uitgangspunt is dat de betrokkene, zo nodig op zijn verblijfplaats, wordt **gehoord**.
3. Stukken waaruit de medische situatie van betrokkene kan blijken, zoals bijvoorbeeld de CIZ-indicatie, die als bijlage bij een verzoekschrift tot curatele, bewind of mentorschap zijn gevoegd, worden niet doorgestuurd naar de belanghebbenden in de zin van art. 798 Rv. De belanghebbenden worden wel op de hoogte gesteld van het feit dat **medische stukken** in het dossier aanwezig zijn.

Indien de betrokkene geen toestemming heeft gegeven of daartoe niet in staat is en de belanghebbende aangeeft dat hij een bijzonder belang heeft om de medische stukken in te zien, neemt de kantonrechter een beslissing over het al dan niet verstrekken van deze stukken aan de belanghebbende. Daarbij zal het belang van belanghebbende op een eerlijk proces worden afgewogen tegen het belang van betrokkene op bescherming van zijn privacy.

4. Het instellen van mentorschap behoort **geen vanzelfsprekendheid** te zijn, als een min of meer logisch complement van een onderbewindstelling. Voor geneeskundige behandelingen van wilsonbekwamen voorziet art. 7:465 lid 3 BW, bij afwezigheid van een curator, mentor of schriftelijk gemachtigde, in vertegenwoordigingsbevoegdheid van partner, ouders, kinderen, broers en zussen.
Voor benoeming van een mentor kan met name goede grond zijn indien er geen familie is, of onenigheid binnen de familie leidt tot problemen bij de hulpverlening. Het mentorschap beoogt immers een gestructureerde mogelijkheid te bieden voor de behartiging van belangen van meerderjarigen. Voor een zware toets is minder reden indien het daadwerkelijk om een eigen verzoek van betrokkene gaat.
5. Op grond van de uitdrukkelijke voorkeur van de rechthebbende kan ook als mentor worden benoemd een onafhankelijk natuurlijk persoon of onafhankelijke instelling die zich vrijwillig of professioneel met mentorschappen bezighoudt. De kantonrechter kan ook ambtshalve een onafhankelijke mentor benoemen, in welk geval het ontbreken van een geschikte persoon uit de directe familie of omgeving van de rechthebbende dan summierlijk zal moeten blijken.
6. Een onafhankelijke persoon of instelling die ten aanzien van drie of meer personen bewindvoerder, curator of mentor, is wordt aangemerkt als een **professionele mentor**. De professionele mentor die die hoedanigheid na 1 april 2014, de datum van inwerkingtreding van het Besluit Kwaliteitseisen, verkrijgt dient vanaf die datum te voldoen aan alle kwaliteitseisen in genoemd Besluit. Professionele mentoren die die hoedanigheid voor 1 april 2014 reeds hadden, hebben twee jaar de tijd om aan alle kwaliteitseisen van het Besluit te voldoen. Professionele mentoren dienen jaarlijks de in artikel 1:452, zevende en achtste lid, BW genoemde verklaringen over te leggen. De beoordeling of voldaan wordt aan de kwaliteitseisen vindt plaats door de kantonrechter van de vestigingsplaats van het hoofdkantoor van de professionele mentor. Los van de eisen die artikel 1:452 BW aan de te benoemen mentor stelt, kan de kantonrechter nadere informatie vragen omtrent de geschiktheid of deskundigheid van de voorgestelde mentor.

B Aanbevelingen omtrent de taken van de mentor

1. De mentor is **geen eerstelijns hulpverlener**, maar een regisseur van de zorg voor de betrokkene, die pas in deze rol in actie komt wanneer dat nodig is. De mentor stelt bijvoorbeeld het zorgplan vast, maar de uitvoering van de zorg behoort niet tot de taken van de mentor.
2. Bij zijn taakvervulling dient de mentor de **godsdienstige gezindheid, de levensovertuiging en culturele achtergrond** van de betrokkene tot richtsnoer te nemen; de kantonrechter vergewist zich van de bereidheid van de mentor daartoe alvorens deze te benoemen. Wensen neergelegd in een aan de mentor bekend gemaakt codicil of levenstestament van de betrokkene vormen in beginsel richtsnoer bij zijn functievervulling. Omdat de mentor een vertegenwoordigende rol heeft, dient hij zoveel mogelijk te handelen overeenkomstig de geloofsovertuiging of levensbeschouwing van de betrokkene.
3. Tijdens het mentorschap is de betrokkene handelingsonbevoegd in aangelegenheden betreffende zijn verzorging, verpleging, behandeling en begeleiding, aldus art. 1:453 lid 1 BW. De mentor bewaakt de **niet-vermogensrechtelijke belangen** van betrokkene, maar die omschrijving geeft weinig concrete steun bij de soms ingrijpende beslissingen die een mentor kan of moet nemen bij, bij

voorbeeld, de keuze van de woonvorm, behandelplannen, medische behandelingen of het staken daarvan, toelaten van relaties etc.

Eenzijds moet de mentor ingevolge art. 1:454 lid 1 BW de betrokkene zoveel mogelijk bij zijn taak betrekken en bevorderen dat hij zoveel mogelijk zelfstandig (rechts-) handelingen verricht (zie ook art. 1:453 lid 2 BW), maar anderzijds moet hij ingrijpen wanneer hij van mening is dat een bepaalde situatie niet wenselijk is voor betrokkene en deze niet in staat is tot redelijke waardering van zijn belangen. Artikel 1:453 lid 5 BW geeft een illustratie van de verhouding tussen mentor en betrokkene. De vertegenwoordigingsbevoegdheid van de mentor geldt ook bij ingrijpende medische verrichtingen. Een uitzondering moet echter worden gemaakt voor medische verrichtingen die uitsluitend kunnen plaatsvinden, indien de betrokkene persoonlijk toestemming verleent, zoals euthanasie. De mentor behoeft voor zijn taakuitoefening geen machtiging van de kantonrechter; slechts in het geval van art. 1:456 BW wordt het aan de mentor zelf overgelaten om een verzoek om machtiging te doen. Dit staat er niet aan in de weg dat de mentor de kantonrechter kan raadplegen in aangelegenheden van ingrijpende aard.

4. Vanaf 1 januari 2015 wordt het PGB in de meeste gevallen niet meer overgemaakt naar de bankrekening van rechthebbende. In plaats daarvan ontvangt de Sociale Verzekeringsbank (SVB) het PGB. Dit heet 'trekkingsrecht'. De SVB betaalt vervolgens op verzoek van de bewindvoerder of mentor aan zorgverleners uit. Meer informatie over de veranderingen kunt u vinden op <http://zorgkantoor.cz.nl/zorgkantoor>.

Het volgende geldt tot en met 31 december 2014:

Als er naast de mentor tevens een beschermingsbewindvoerder is benoemd, wordt bij voorkeur de bewindvoerder belast met het beheer van het Persoonsgebonden Budget (**PGB**). Omdat het selecteren van zorgaanbieders tot de taak van de mentor behoort, maar de bewindvoerder verantwoordelijk is voor de kosten van de zorgaanbieders, zullen de bewindvoerder en de mentor overleg moeten voeren over de inschakeling daarvan. De bewindvoerder kan ervoor kiezen om het beheer van de PGB over te laten aan de mentor. De bewindvoerder dient zich er dan wel van te vergewissen dat het beheer van het PGB op een goede wijze wordt uitgevoerd en dat tijdig en volledig rekening verantwoording wordt afgelegd over het PGB aan het Zorgkantoor. De bewindvoerder dient immers te voorkomen dat er nieuwe schulden ontstaan omdat het Zorgkantoor tot terugvordering overgaat. De PGB-gelden dienen op een aparte rekening te worden ontvangen en alle mutaties in verband met het PGB dienen vanaf deze rekening plaats te vinden. Uit de rekening en verantwoording door de bewindvoerder aan de kantonrechter dient te blijken hoeveel PGB-gelden er zijn ontvangen en op welke bankrekening deze worden ontvangen. Verder dienen te worden overgelegd de verleningsbeschikkingen (waarin de bevoorschotting is geregeld) en de vaststellingsbeschikking (waarin de uiteindelijke aanspraak is vastgelegd). De rekening en verantwoording over het PGB dient te worden afgelegd aan het Zorgkantoor. De professionele mentor mag geen zorg verlenen.

5. De mentor die zijn taak tegen beloning verricht dient jaarlijks bij de kantonrechter een verslag in te dienen omtrent het verloop van het mentorschap.
6. De mentor dient ingevolge artikel 1:459, derde lid, BW telkens na verloop van vijf jaren, of zoveel eerder als de kantonrechter bepaalt, een verslag uit te brengen over het verloop van het mentorschap en met name over de vraag of het mentorschap dient voort te duren of dat een minder ver gaande voorziening, dan wel een verder strekkende voorziening aangewezen is. De kantonrechter zal daar bij de mentor op gezette tijden (minimaal één keer per vijf jaar) om vragen. In de mentorschappen, die voor 1 januari 2014 zijn uitgesproken, zal de eerste **vijfjaarlijkse review** uiterlijk op 1 januari 2019 moeten hebben plaatsgevonden. Van de mentor wordt verlangd dat die de kantonrechter terstond informeert op het moment dat de maatregel kan worden opgeheven.

C1 Beloning van de mentor voor werkzaamheden verricht ná 1 januari 2015

1. Ingevolge artikel 1:460, lid 2, BW kan de mentor aanspraak maken op een beloning. Per 1 januari 2015 geldt de Regeling beloning curatoren, bewindvoerders en mentoren.

Overgangsrecht:

2. De professionele mentor die in een voor 1 januari 2015 uitgesproken mentorschap aanspraak wil maken op de hogere beloning ex artikel 4, tweede lid, aanhef en onder b, van de Regeling beloning curatoren, bewindvoerders en mentoren kan een verzoek daartoe doen. Uit het verzoek en de daarbij te voegen bewijsstukken dient te blijken dat de betrokkene jeugdhulp heeft gehad in verband met psychisch of psychosociaal probleem, psychische stoornis, gedragsproblemen of verstandelijke beperking.

C2 Beloning van de mentor voor werkzaamheden verricht vóór 1 januari 2015

1. De hierna aanbevolen tarieven gelden tot 1 januari 2015.
2. Voor het eerst per 1 januari 2008 worden de tarieven voor de beloning jaarlijks geïndexeerd conform de aanpassing van de beloning van beschermingsbewindvoerders. Daarbij vindt in de even jaren afronding af naar boven plaats, en in de oneven jaren een afronding naar beneden.
3. Als beloning voor de **professionele mentor** wordt een **forfaitair tarief** aanbevolen op het niveau van de professionele bewindvoerder, die geen lid is van de branchevereniging. Voor een forfaitaire beloning is gekozen omdat de mentor bij een cliëntenbestand van voldoende omvang zijn werkwijze zal stroomlijnen. Bijvoorbeeld kunnen efficiencyvoordelen worden behaald door het op dezelfde dag plannen van de zorgplanbesprekingen betreffende cliënten die bij dezelfde instelling wonen. Bij een groter aantal cliënten leert de ervaring dat in een bepaald jaar sommige cliënten weinig aandacht vragen en andere veel. Met een gemiddeld tarief per cliënt levert dat een aanvaardbaar inkomen op. Het forfaitaire beloningssysteem houdt in dat het niet nodig is om de bestede uren te specificeren en te verantwoorden. Omdat ook een forfaitaire component voor onkosten in het tarief is opgenomen, behoeven onkosten tot aan dat bedrag ook niet te worden verantwoord. Indien wordt voorzien dat meer kosten zullen worden gemaakt dan het bedrag van de forfaitaire onkostenvergoeding, dient vooraf aan de kantonrechter een begroting te worden ingediend. De kantonrechter let hierbij in het bijzonder op de financiële draagkracht van de betrokkene. De begroting mag niet zonder voorafgaande toestemming van de kantonrechter ten laste van betrokkene worden overschreden. Na afloop van het jaar zal aan de kantonrechter – desgevraagd aan de hand van onderliggende stukken - moeten worden verantwoord tot welk bedrag de kosten daadwerkelijk zijn gemaakt.
Hoewel het werk van een mentor inhoudelijk geheel verschilt van dat van een bewindvoerder, heeft de praktijk geleerd dat de beloning op dit niveau de uitoefening van het mentorschap op goed professioneel niveau mogelijk maakt.
Tenslotte verdient toelichting dat de beloning van de professionele mentor niet is gesteld op het niveau van de professionele bewindvoerder die lid is van de branchevereniging, omdat die hogere beloning rechtstreeks verband houdt met de hogere kosten van het lidmaatschap. De branchevereniging eist van haar leden dat hun bedrijfsvoering voldoet aan kwaliteitseisen en laat haar leden elk jaar door een externe organisatie auditen. De leden dragen voor deze audit een flink bedrag af aan de branchevereniging. De waarborg die de audit geeft voor een goed en betrouwbaar financieel beheer rechtvaardigen de hogere beloning. Een dergelijk kwaliteitssysteem bestaat niet ten aanzien van het mentoraat.

4. Voor het eerst in 2011 wordt voor een bepaalde categorie mentoren een hoger tarief geadviseerd conform het tarief dat bewindvoerders die lid zijn van de branchevereniging toekomt. Het betreft vrijwilligers die geselecteerd, opgeleid en gecoacht worden door één van de regionale stichtingen, aangesloten bij de **stichting Mentorschap Netwerk Nederland (MNN)**. De regionale stichting heeft een contract gesloten met de vrijwilliger waarbij de vrijwilliger zich onderwerpt aan het kwaliteitstatuut van de stichting. Dat geeft een zekere waarborg van een kwalitatief uitgevoerd mentorschap. Omdat de kosten verbonden aan de handhaving van dit kwaliteitssysteem gemaakt worden bij de stichtingen hebben deze vrijwilligers de regionale stichting gemachtigd zijn beloning te incasseren. De vrijwilliger ontvangt een beloning gelijk aan die van een mentor uit de familiekring. Uit het verschil tussen deze beloning en het geïncasseerde bedrag bekostigt de regionale stichting haar activiteiten gericht op de kwaliteitsbewaking van het mentorschap. Een voorstel tot benoeming als mentor van een dergelijke vrijwilliger zal steeds gepaard moeten gaan met een verklaring van de regionale stichting, waarin zij verklaart dat deze vrijwilliger bij haar onder contract staat. Aanbevolen wordt dat de kantonrechter in een dergelijk geval de hoge beloning voor professionele mentoren toestaat.
5. Als het beheer van een persoonsgebonden budget (**PGB**) door de mentor plaats vindt (zie de aanbevelingen onder B. over het PGB), mag de mentor hiervoor een vergoeding van 7,5 uur per jaar declareren.
6. Het **maximumuurtarief** wordt berekend door het jaartarief (tot en met 2010) te delen door 15. Dat is namelijk het aantal uren per jaar dat, gemiddeld genomen, een mentor nodig heeft om een mentorschap goed te voeren. Door toegenomen complexiteit kost een goede taakvervulling echter meer tijd dan voorheen. In verband daarmee meent het LOVCK dat met ingang van 2011 moet worden aangenomen dat een mentorschap voor een gemiddeld efficiënt werkend professional (of vrijwilliger aangesloten bij een regionale stichting van MNN) gemiddeld 16 uur werk per jaar kost. Voor de berekening van het uurtarief betekent dit dat met ingang van 2011 het jaartarief door 16 moet worden gedeeld om op het uurtarief uit te komen.

Indien het uurtarief wordt berekend op basis van het jaartarief inclusief de component voor forfaitaire kosten dan kunnen naast de declaratie van extra uren geen extra onkosten in rekening worden gebracht. Voor de declaratie van extra uren dient vooraf machtiging te worden gevraagd.

7. Wanneer mentorschap wordt uitgesproken over een **echtpaar/economische eenheid**, wordt niet 2 x het tarief gerekend maar het tarief voor 1 persoon met een opslag van 20% (conform Wsnp). Deze opslag geldt ook voor de bijzondere tarieven, zoals voor het regelen van een verhuizing. De omstandigheid dat de zaak voor twee individuen moet worden geregeld brengt meer werk met zich dan voor één persoon, maar minder werk dan voor twee aparte personen. Deze opslag geldt niet indien slechts voor één van de echtgenoten of samenlevenden een mentor is benoemd. Als de bewindvoerder tevens mentor van beide personen is, geldt de opslag over de gecombineerde beloning (dus : {bewindvoerdersbeloning + 50% van mentorbeloning} x 120%).
8. De tarieven voor 2014 (excl. BTW) zijn:

Mentor

Categorie	Tarief 2014	Intake	Regelen verhuizing
a. fam. mentor	293 (149 + 144)	-	-
b. prof. mentor.	891 (747 + 144)	338,50	279,50
c. vrijwilliger onder contract MNN	1.024 (880 + 144)	387,50	321

Combinatie bewindvoerder en mentor

Categorie	Tarief 2014	Intake	Eind R&V	Regelen verhuizing	ontruiming
a. fam. bewindv.	890 (674 + 216)	-	-	-	-
b. prof. bewindv.	1.337 (1.121 + 216)	507,50	160,50	279,50	279,50
c. prof. bewindv. lid BPBI of vrijwilliger met contract MNN	1.536 (1.320 + 216)	581,50	192,50	321	321

De tarieven voor 2013 (incl. BTW) zijn:

Mentor

Categorie	Tarief 2013	Intake	Regelen verhuizing
a. fam. mentor	291,50 (148 + 143,50)	-	-
b. prof. mentor.	887,50 (744 + 143,50)	337	278,50
c. vrijwilliger onder contract MNN	1.020 (876,50 + 143,50)	386	320

Combinatie bewindvoederschap en mentor

Categorie	Tarief 2013	Intake	Eind R&V	Regelen verhuizing	ontruiming
a. fam. bewindv. & mentor	887 (671,50 + 215,50)	-	-	-	-
b. prof. bewindv. & mentor	1.332 (1.116,50 + 215,50)	505,50	160	278,50	278,50
c. prof. bewindv. lid BPBI & mentor of vrijwilliger met contract MNN & bewindv.	1.530 (1.314,50 + 215,50)	579	192	320	320

In de voorafgaande jaren bedroeg het tarief:

voor familieleden en vrijwilligers:

Per 1 januari 2013: maximaal € 291,50 per jaar incl. onkosten.
 Per 1 januari 2012: maximaal € 289,50 per jaar incl. onkosten.
 Per 1 januari 2011: maximaal € 286,-- per jaar incl. onkosten. Per
 1 januari 2010: maximaal € 273,-- per jaar incl. onkosten. per 1
 januari 2009: maximaal € 265,00 per jaar incl. onkosten.

voor professionele mentoren, exclusief BTW:

Per 1 januari 2013: maximaal € 887,50 per jaar incl. onkosten
 Per 1 januari 2012: maximaal € 881,50 per jaar incl. onkosten
 Per 1 januari 2011: maximaal € 871,-- per jaar incl. onkosten per
 1 januari 2010: maximaal € 814,-- per jaar incl. onkosten

voor vrijwilligers onder contract MNN:

Per 1 januari 2013: maximaal € 1.020,-- per jaar incl. onkosten Per
 1 januari 2012: maximaal € 1.013,-- per jaar incl. onkosten

D Klachtbehandeling

1. Indien door de rechtbank een stuk wordt ontvangen, waarin een klacht tegen een curator, beschermingsbewindvoerder of mentor is vervat, wordt dit stuk ingeboekt als klacht.
2.
 - a. Indien de klacht is gericht tegen een **professionele** curator, beschermingsbewindvoerder of mentor, wordt door de griffie van de rechtbank op een termijn van zes tot acht weken een mondelinge behandeling gepland. Klager en de professionele curator, beschermingsbewindvoerder of mentor worden door de griffie opgeroepen om op de mondelinge behandeling te verschijnen.
 - b. Tegelijk met de oproep voor de mondelinge behandeling, stuurt de griffie aan de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor een kopie van het stuk waarin de klacht is vervat.
 - c. De curator, beschermingsbewindvoerder of mentor nodigt de klager uit om de klacht te bespreken in een gesprek dat uiterlijk twee weken vóór de mondelinge behandeling door de kantonrechter plaatsvindt. Van dit gesprek stuurt de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor binnen twee werkdagen na het gesprek een verslag aan de klager en de rechtbank. Desgewenst kan de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor hierbij een verweerschrift tegen de klacht voegen. Het verweerschrift wordt door de curator, bewindvoerder of mentor tegelijkertijd met het verslag aan de klager en de rechtbank gestuurd. Indien onduidelijk is of dit laatste is gebeurd, stuurt de griffie het verweerschrift alsnog door aan de klager.
 - d. In het verslag geeft de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor aan welke onderdelen van de klacht zijn besproken. Indien één of meer onderdelen van de klacht in dit gesprek zijn opgelost, blijkt hiervan uit het verslag. In dit geval draagt de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor er zorg voor dat de klager het verslag medeondertekent, zodat blijkt dat de klager het ermee eens is dat één of meer onderdelen van de klacht zijn opgelost. De resterende onderdelen van de klacht worden besproken tijdens de mondelinge behandeling.
 - e. Indien hij de klacht niet heeft behandeld, doet de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor uiterlijk twee weken vóór de mondelinge behandeling aan de klager en de rechtbank verslag van de redenen waarom dit gesprek niet heeft plaatsgehad. Bij de beoordeling van de klacht kan de kantonrechter rekening houden met de reden waarom de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor de klacht niet heeft behandeld. De kantonrechter kan bepalen dat het gesprek met de klager alsnog voorafgaand aan de mondelinge behandeling dient plaats te vinden.
3.
 - a. Indien de klacht is gericht tegen een **niet-professionele** curator, beschermingsbewindvoerder of mentor, wordt op een termijn van vier tot zes weken een mondelinge behandeling gepland. Klager en de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor worden opgeroepen om op de mondelinge behandeling te verschijnen.
 - b. Tegelijkertijd met de oproep voor de mondelinge behandeling, stuurt de griffie de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor een kopie van het stuk waarin de klacht is vervat. Desgewenst kan de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor een verweerschrift indienen. Hij stuurt dit dan uiterlijk twee weken vóór de mondelinge behandeling aan de klager en de rechtbank. De curator, beschermingsbewindvoerder of mentor kan ook tijdens de mondelinge behandeling mondeling verweer voeren.
4. Na afloop van de mondelinge behandeling deelt de kantonrechter mee wat het verdere verloop van de behandeling zal zijn.
5. De kantonrechter kan beslissen om van een mondelinge behandeling van de klacht af te zien, indien de klacht kennelijk ongegrond is. Aanbevolen wordt om hiervan alleen gebruik te maken als de klager al eerder over min of meer hetzelfde onderwerp heeft geklaagd en die klacht, na een mondelinge behandeling, ongegrond is verklaard.

E Aanbeveling overgangsrecht bij op 1 mei 2007 lopende mentorschappen

1. Het toezicht op een op 1 mei 2007 lopend mentorschap wordt ook na die datum gehouden door de kantonrechter die daags voor 1 mei 2007 toezicht hield. Dat is alleen anders als deze kantonrechter het toezicht op of na 1 mei 2007, door middel van een verwijzingsbeschikking, overdraagt aan de kantonrechter van de echte woonplaats van de te beschermen persoon.
2. De onder 1. bedoelde kantonrechter is bevoegd inzake vanaf 1 mei 2007 ingediende verzoeken tot opheffing van een op 1 mei 2007 lopend mentorschap, en tot ontslag van de fungerende en benoeming van een nieuwe mentor. Ditzelfde geldt voor alle andere kwesties die het lopende mentorschap zelf betreffen.
3. De kantonrechter van de echte woonplaats van de te beschermen persoon is bevoegd in vanaf 1 mei 2007 ingediende verzoeken tot:
 - opheffing van het mentorschap;
 - ontslag van de mentor;
 - benoeming van een nieuwe mentor in een lopend mentorschap;
 - omzetting van een lopende curatele in meerderjarigenbewind en/of mentorschap;
 - omzetting van een lopend mentorschap in curatele;
 - instelling van mentorschap waar die maatregel nog niet bestaat.
4. Indien de kantonrechter van de echte woonplaats van de te beschermen persoon bevoegd is, kan deze zo nodig het beheersdossier in de lopende beschermingsmaatregel opvragen bij de toezichthoudende kantonlocatie.

Dat geldt ook voor eventuele samenhangende dossiers (bij dezelfde te beschermen persoon is dit in de regel het mentorschapdossier, maar ook kan gedacht worden aan een samenhangend dossier van een andere rechthebbende zoals de echtgenoot wiens goederen eveneens onder bewind zijn gesteld). Wordt het toezicht voortgezet door de kantonrechter van de echte woonplaats van de te beschermen persoon en treedt daarbij geen wijziging op in de persoon van degene die is benoemd tot mentor dan dient alsnog een verwijzingsbeschikking door de verzendende locatie worden gemaakt.
5. Verwijzing van op 1 mei 2007 lopende mentorschappen naar de kantonrechter van de echte woonplaats van de te beschermen persoon kan in andere gevallen alleen na voorafgaand overleg tussen de betrokken locaties. Daarbij gelden de volgende uitgangspunten:

Echt complexe dossiers (bijvoorbeeld zaken waarover frequent contact tussen kantonrechter en mentor is, en vooralsnog nodig blijft), blijven in beginsel waar ze zijn. Indien een mentor verhuist naar een kantonlocatie buiten het gebied van de toezichthoudende kantonrechter, is dit een goed moment om alle dossiers te concentreren bij de kantonrechter van de echte woonplaats van rechthebbende. In geen geval mag het dossier meeverhuizen naar een locatie waar rechthebbende niet woont. In andere gevallen: lopende mentorschappen worden in beginsel niet overgedragen wanneer de te beschermen persoon een leeftijd van 75+ heeft. Ratio: hoe korter het toezicht naar verwachting, gelet op de leeftijd, zal duren, des te minder reden is er om een andere kantonrechter nog met de zaak, en de mentor met een andere kantonrechter te belasten. In zaken waarin er zowel bewind als mentorschap is en waarin verschillende kantonlocaties toezicht houden (A en B), is concentratie van toezicht in het algemeen wenselijk. Dit moet dan gebeuren bij de kantonrechter van de echte woonplaats van de te beschermen persoon en dat kan dan in locatie C zijn. In andere gevallen is uitgangspunt dat de dossiers blijven waar ze zijn, tenzij de bewindvoerder of mentor om verhuizing naar de echte woonplaats van de te beschermen persoon vraagt, of indien de kantonrechter zelf goede redenen voor overdracht heeft, zulks echter alleen na collegiaal overleg met de beoogd ontvangende ambtgenoot. In het laatste geval dienen belangen van de bewindvoerder of mentor meegewogen te worden (bijvoorbeeld beduidend langere reistijd naar de kantonrechter).

Toelichting

Met invoering van de Wet van 22 november 2006, Stb. 2006, 589, die op 1 mei 2007 in werking is getreden, wordt de kantonrechter van de echte woonplaats van rechthebbende de toezichthouder in alle gevallen waarin na die datum een beschermingsmaatregel (curatele, bewind of mentorschap) wordt uitgesproken. De zogeheten “afhankelijke woonplaats” vervalt.

Ter voorkoming van mogelijke onduidelijkheid over het overgangsrecht (artikel VI van die wet) inzake de vraag welke rechter bevoegd is bij voor die datum uitgesproken beschermingsmaatregelen, is bovenstaande aanbeveling vastgesteld.

Voor het gemak van degenen die met de materie te maken krijgen, is aangegeven welke kantonrechter in welke zaak bevoegd is, waarbij in het midden wordt gelaten of dat krachtens art. VI lid 3 is of door onmiddellijke werking.

Art. VI lid 3 voornoemd is geschreven met het oog op het nieuwe art. 1:12 lid 4 BW[1] en regelt de relatieve competentie van de kantonrechter voor het toezicht en beheerswerk in alle voor 1 mei 2007 uitgesproken curatelen, titel 19-bewinden en mentorschappen (hierna: lopende curatelen, meerderjarigenbewinden en mentorschappen)[2].

Art. VI lid 3 ziet niet op gevallen die voor 1 mei 2007 tot de absolute competentie van de rechtbank hoorden: opheffing van een lopende curatele; omzetting van een lopende curatele in bewind en/of mentorschap; omzetting van lopend bewind en/of mentorschap in curatele; een verzoek tot ontslag van de curator en tot benoeming van een nieuwe curator. Voor die verzoeken geldt dat de nieuwe wet onmiddellijke werking heeft. Bevoegd in die gevallen is daarom vanaf 1 mei 2007 de kantonrechter van de echte woonplaats van de rechthebbende/curandus.

[1] Kortweg: na 1 mei 2007 benoemt de kantonrechter van de echte woonplaats van rechthebbende niet alleen, maar houdt hij ook toezicht, ongeacht de woonplaats van de curator, bewindvoerder of mentor.

[2] Hierbij gaat het LOVCK gemakshalve van onherroepelijk uitgesproken beschermingsmaatregelen uit. De taak van curator, bewindvoerder en mentor vangt aan daags na verstrekking/verzending van de benoemingsbeslissing (art. 1:383 lid 4, 1: 435 lid 7 en art. 1:452 lid 7 BW), ook indien hoger beroep wordt ingesteld. Vanaf dat moment houdt de kantonrechter dus toezicht.